Křtinský zpravodaj

Březen 2022/1

Vážení sousedé,

nastala chvíle psaní úvodníku do našeho Zpravodaje. Bohužel, právě v době, která je nejen pro nás, ale i pro celý svět velmi smutná a nepochopitelně tragická. Musím vyjádřit maximální podporu těžce zkoušené Ukrajině a ukrajinskému lidu, který se stal obětí nevídané agrese, jakou většina z nás nikdy nezažila. Vždyť i obsazení Československa v roce 1968 bylo jen slabým odvarem toho, co nyní Rusko rozpoutalo proti svému nejbližšímu sousedu. Mnozí z nás mají mezi Ukrajinci své přátele a známé. Přejme jim, aby svou zemi ubránili, aby jejich rodiny přečkaly napadení ve zdraví, aby se vrátila vláda práva a diplomacie, a Rusové aby se vrátili tam, kam patří.

Teď už se budeme věnovat dění v naší obci. Zdá se, že pandemie covidu pozvolna slábne, a my se konečně nadechujeme k novému životu. Vypadá to, že velká část omezujících opatření se bude rušit.

Blíží se ovšem jiná omezení. Od prvního března bude uzavřena cesta od koupaliště na Bukovinu. Rekonstrukce silnice začne budováním nového propustku za odbočkou na ŠLP. První etapa, od koupaliště po rozcestí na Bukovinu, by měla být hotova nejpozději do konce června. Navazovat bude druhá etapa, od rozcestí po začátek Březiny.

Nadále probíhá proces výkupu pozemků kvůli průtahu přes Křtiny do Jedovnic, a v nejbližší době by se měla podávat žádost o společné územní a stavební povolení. Jak jsem již psal minule, součástí průtahu je také chodník na Kolonku, a vybudování autobusové zastávky tamtéž.

Po dlouhých a komplikovaných jednáních se podařilo v závěru roku vybudovat novou opěrnou zeď na silnici u Drápelů.

V těchto dnech se dokončuje oprava poslední části zakrytí potoka a pokládka nové dlažby. Statická kontrola v loňském roce ukázala, že zakrytí bylo v havarijním stavu a hrozilo akutní nebezpečí, že se zhroutí do potoka. Proto jsme museli přistoupit k okamžitému řešení.

V letošním roce doplníme dalších pět chatek v kempu na koupališti, takže jejich celková kapacita se zvýší na 44 míst. Připravujeme také vybudování sociálního zařízení, speciálně pro potřebu kempu, také nová stání pro karavany a stany, včetně přípojek. Máme podánu žádost o dotaci.

Dále máme podány další žádosti:

- o dotaci na opravu místní komunikace od čísla 121, kolem Moltašů, Radových a Švendových, až ke „Koldomu“, číslo 176.
- o dotaci na opravu horní části hřbitovní zdi, přesněji řečeno odstranění staré a vybudování nové zdi
- o dotaci na výměnu velmi špatného asfaltového povrchu před Úřadem městysu.

Také letos počítáme s opravou cesty na Pusté straně. Čeká se rovněž na územní a stavební rozhodnutí k opravě vodovodu na Kolonce. Termín, kdy se začne, ještě nevíme.

V nejbližší době nás čekají Ostatky, které proběhnou patrně ještě před vydáním tohoto zpravodaje. Poté přivítáme děti, které se u nás narodily v loňském roce. Následovat bude Hasičská pouť, tradiční poutě, a hledáme také termín pro dvoudenní obecní zájezd, který se v uplynulých dvou letech nemohl uskutečnit.

Doufám, že se vše podaří, a my všichni se vrátíme k životu, na který jsme byli zvyklí. A na dobu covidovou ať zbudou jen vzpomínky.

Váš starosta

Ohlašovací povinnost

Vážení spoluobčané!

Věnujte, prosím, pozornost ohlašovací povinnosti, v souvislosti se změnami bydliště, s poplatkem za komunální odpad, a poplatkem za držení psa. Ohlašovací povinnost vyplývá ze zákona o evidenci obyvatel a zákona o místních poplatcích.

Většina z Vás má ohlášení podáno, ale pozdější změny již často ohlášeny nejsou. **Povinnost ohlášení změn je přitom do 15 dnů od vzniklé situace!**

Jedná se zejména o změny pobytu osob (narození, přistěhování, odstěhování, úmrtí apod.), včetně změn trvalého pobytu, změny v držení psa (úhyn, dosažení 3 měsíců věku, atd.) a další změny, podléhající ohlašovací povinnosti.

Osoby, žijící déle než půl roku mimo městys Křtiny, případně i v cizině, měly by doložit doklad o pobytu mimo hlášené trvalé bydliště. Dokladem může být doklad o placení poplatku za KO na jiném místě, nájemní nebo podnájemní smlouva, doklad o bydlišti v cizině, doklad o vlastnictví bytu nebo domu mimo hlášené trvalé bydliště, potvrzení o ubytování na VŠ kolejích a podobně.

Stejně tak je třeba postupovat při ohlášení držení psa.

Pro hlášení je možno použít tiskopisy na stránkách městysu ***https://www.krtiny.cz/mistni-poplatky/***, a to včetně žádosti o osvobození od některého poplatku.

V souvislosti s kontrolou ohlášení a placení poplatků si Vás dovolujeme požádat o poskytnutí telefonního kontaktu, nebo e-mailové adresy, abychom mohli případné nejasnosti operativně řešit.

Emil Pásek,
místostarosta

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Březen

Aleš Bischof, Eva Dočkalová, Marie Hloušková (Santini), Přemysl Horek, Gerhard Kollinger, Marie Kotulánová, Františka Lišková, Jarmila Szabó, Marta Šebelová, Irma Třísková

Duben

Mária Belanyiová, Marie Horná (Santini), Jiřík Nezval, Drahomíra Povolná (Santini), Alois Švenda, Svatava Urbánková

Květen

Jaroslava Hamerská, Jarmila Komprdová (Santini), Zdeněk Kovář, Bohumila Machačová, Zdeněk Opletal, Vlastislav Pospíšil, Libuše Sehnalová, Jana Sladká (Santini), Anna Straková, Jaroslava Šindelková, Zdeněk Tioka

Červen

Jaroslav Novotný, Olga Raiblová, Anna Řezníčková (Santini), Zdenka Ščudlová

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Pytlový sběr

Během léta a podzimu vyjedou obecní zřízenci pro tříděný odpad ve žlutých pytlích v těchto termínech:

24. března, 21. dubna, 19. května, 16. června, 14. července.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Vzpomínka na září

STP Křtiny uskutečnilo ve dnech 21.-23.9. 2021 zájezd do západních Čech. Uzávěrku minulého čísla Zpravodaje jsme promeškali, ale byla by škoda se o zážitky nepodělit.

První zastavení zájezdu bylo na zámku Orlík. Zámek byl postaven původně jako hrad v polovině 13. století, na zámek ho později přestavěl rod Švamberků. Nachází se na skalním výběžku nad Vltavou, jejíž údolí je zaplaveno Orlickou přehradou.

Další zastávkou bylo krásné mariánské poutní místo Svatá Hora u Příbrami. Je to obdélníkový komplex ambitů se čtyřmi kaplemi v rozích. Poutní místo spojuje s městem Příbram kryté stupňovité schodiště s 343 schody. Uprostřed ambitů je původně gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie, ve kterém jsme si vyslechli krátký varhanní koncert.

První den jsme ukončili ubytováním v hotelu v Plzni, kde nastal trochu problém s večeří. To jsme vyřešili v jiných restauracích, bohužel trochu vzdálených od hotelu.

Druhý den ráno jsme po snídani vyjeli směrem do kláštera premonstrátů v Teplé u Mariánských Lázní. Tady nás nejvíce zaujala překrásná knihovna. Datum jejího založení není přesně známé, ale dochovalo se zde několik původních rukopisů z 12. století.

Dále jsme pokračovali do Bečova nad Teplou. Zdejší hrad a zámek postavený na skále ukrývá nejcennější památku po korunovačních klenotech, a tou je relikviář svatého Maura. A to byl přesně cíl naší návštěvy. Poslechli jsme si výklad o nalezení relikviáře v r.1985. Za přísných bezpečnostních opatření jsme si pak mohli prohlédnout tento skvost šperkařů a zlatníků krásně zdobený a vykládaný zlatem, stříbrem a drahými kameny. V relikviáři jsou uchovány kosterní ostatky sv. Maura, sv. Jana Křtitele, sv.Timoteje a sv. Apolináře.

V Bečově jsme se naobědvali, a vrátili se do Plzně. Tady si již každý po své ose prohlédl katedrálu svatého Bartoloměje, náměstí a okolí. Někteří navštívili muzeum piva, muzeum loutek, nebo si jen prohlédli město a poseděli v místních hospůdkách. Do hotelu se pak vracel každý sám.

Poslední den ráno po snídaní jsme jestě navštívili lovecký zámek Kozel. Zámek leží asi 15 km od Plzně. Postaven byl v 18. století, a je umístěn v přírodně krajinářském rozsáhlém parku s rybníkem. Z velké terasy je krásný pohled na okolní přírodu, a vidět je i hrad Radyně na protějším kopci.

Poté, co jsme nakrmili kachny v rybníce, odjeli jsme na oběd do Šťáhlav a pak už nás čekala jen cesta do Křtin.

Zájezd se povedl, hodně jsme toho poznali. Jen nás trochu zklamalo počasí. První dva dny byla dost velká zima. Vynahradil nám to třetí den, který byl nádherně slunečný a teplý.

Teď už se těšíme na další výlet, který nás v dubnu zavede na Karlštejn, Křivoklát, Velkou Ameriku a do Průhonic.

Marie Kleskeňová

Klášter v Teplé

Bečov

Orlík

Na Svaté hoře

Plzeňské náměstí

Skaut Křtiny v zimním období

I když nám epidemiologická situaci příliš nepřála, skautská činnost probíhala i v chladných měsících přelomu roku.

Betlémské světlo, které se zapaluje v místě narození Ježíše Krista, je neodmyslitelným symbolem Vánoc, klidu a míru. I letos děti donesly plamen Betlémského světla do křtinského chrámu. Den před Štědrým dnem pak roznášely plamínek do našich domovů. Naši mladí kluci předávali Betlémské světlo i v Březině a v Bukovině, zatímco děvčata donesla světlo až do Habrůvky.

Začátkem ledna probíhala tradiční Tříkrálová sbírka. Kašpar, Melichar a Baltazar v podání skautů a skautek navštívili místní domovy, obdarovali obyvatele vzácnými dary, a křtinští občané pak přispěli na charitu částkou **16 817 Kč a 2 eura**. Všem dárcům patří velké díky.

Nakonec malá statistika. Na podzim proběhla na našem skautském středisku každoroční registrace členů Junáka. Následně byla registrace administrativně dokončena a zpracována.

Výsledkem letošního střediskového „sčítání lidu“ je celkem 156 osob, z toho 116 dětí a dorostenců. Tentokrát se neopakoval výrazný nárůst z minulých let, ale počet členů jsme si zachovali. Důvodem je především naplnění kapacity oddílů mladších dětí a dosažení „stop stavu“.

Počet členů se zvětšil u oddílů světlušek a roverů. Naopak skautů a skautek tentokrát ubylo – někteří přešli do věkové kategorie roverů, někteří se rozhodli naše řady opustit. Ostatní oddíly si zachovaly zhruba stejný počet členů jako minulý rok.

Štefan Pinďák a Zbyněk Drápela mladší

Betlémské světlo v podmínkách covidové pandemie.

Cvičení rodičů s dětmi

Každý čtvrtek mezi 16.00-17.00 probíhá v křtinské tělocvičně cvičení rodičů s dětmi (3-7 let). Účast je hojná, přesto vítáme nové zájemce.

Tak neváhejte a přijďte se k nám se svým dítkem připojit. Za teplého počasí se přesuneme na hřiště ZŠ Křtiny s umělou trávou.

Zvou Sokolové

Fotbalový A-tým

Po slibném začátku, kdy jsme držely čelo tabulky, přišla marodka a zranění. Následovala série smolných zápasů, kdy nám body utekly v posledních minutách. Na konec jsme ale zabrali, a v posledním zápase jsme si výhrou zajistili průběžné třetí místo v tabulce.

Přes zimu trénujeme v křtinské tělocvičně, a tak do jarní části sezóny nastoupíme v plné formě.

Přijďte nás podpořit!

Štefan Pinďák

Ostatky 2022

Letošní ostatky přišly těsně po uzávěrce Zpravodaje. Proto jsme se rozhodli s vydáním Zpravodaje ještě pár dní počkat. Přesto, že k nim již nepřišel žádný článek, myslím, že fotodokumentace také stojí za to. Ukazuje především fakt, že Ostatky nejsou ve Křtinách na vymření. Více, než třicet účastníků v maskách je zárukou, že ostatková tradice jen tak nevyhyne.

Redakce

Fotografie poskytly
Svaťka Drápelová
a Anita Ruby.

U nás v Kocourkově

Nebojte se, tento článek nebude o politice ani o současné situaci v České republice. Jedná se totiž o název nové divadelní hry, kterou si pro vás připravil ochotnický spolek KŘOVÝ.

Za celou dvacetiletou historii našeho souboru neprovázelo žádnou divadelní hru tolik problémů. Začali jsme ji totiž zkoušet již na podzim 2019. Představení jsme měli naplánované tradičně na počátek dubna 2020. Ovšem v březnu přišel první lockdown. Pro většinu tehdy nové slovo a do té doby nepředstavitelná situace. Byla zavřena nejen divadla, ale zmrazen téměř veškerý veřejný život. Další uzávěra pak přišla na podzim a v situaci, kdy se opatření měnila ze dne na den, jsme na obnovení premiéry rezignovali. Naplno jsme začali s obnovením zkoušek až letos na podzim.

Situaci komplikovaly karantény, izolace a různé virózy členů souboru. V průběhu času došlo také k mnoha změnám v obsazení rolí, proto se vlastně muselo začínat téměř od začátku. Ale rozhodně jsme se nevzdali naděje, že letos po třech letech dotáhneme tuto hru k premiéře.

A na co se můžete těšit? Uvítáme vás v městečku Kocourkov, místě, které proslulo podivuhodným bláznovstvím. Přestože je děj situován do první poloviny 20. století, budete překvapeni, kolik situací vám bude důvěrně blízkých. Starší jistě potěšíme i výběrem písní, děti pak legračními obyvateli Kocourkova a všechny humorem, legrací a také satirou na lidskou hloupost, nadutost, pochlebování a jiné špatné vlastnosti.

V plánu máme pět představení. To první bude v sobotu 2. dubna ve Společenském sále ve Křtinách, kde budeme hrát ještě v pátek 8. dubna. Další představení pak uvedeme ještě v Březině, Bukovince a Rudici. Tak snad letos nad námi ochránce všech herců, divadel a divadýlek bude držet ochrannou ruku, a virus s celou tou řeckou abecedou si dá oddych. Pak se na vás budeme těšit a budeme se snažit, abyste si představení užili tak, jako my si užíváme na divadelních zkouškách.

Marcela Kuchyňková

Foto: B. Smýkal

Dětský karneval v MŠ

Dne 22. 2. 2022 se v naší MŠ uskutečnil dětský karneval. Děti se převlékly do krásných kostýmů, k vidění zde byly princezny, rytíři, čarodějnice a mnoho dalších překrásných masek. Po úvodním společném tanci se nám jednotlivé masky představily. Následovaly zábavné soutěže. Všichni soutěžící dostali za svoje výkony sladkou odměnu. Tancovali a radovali jsme se celé dopoledne. Karneval se nám vydařil a všichni se těšíme na další ročník karnevalových radovánek.

Bc. Miroslava Gregorová

Čím žila škola právě před sto lety?

Druhá třída musela v školním roce 1921/22 zpět do chátrající Staré školy v Hoře, protože měšťanka potřebovala jejich místnost. Naši předkové sice neznali covid, ale v lednu řádily spalničky, v únoru kašel a pak dokonce černý kašel. A došlo i na úsporná opatření vlády: na vánoce byl přijat zákon, který učitelům citelně omezil už tak hubené příjmy, zejména na vesnicích. Jako by to ani nebylo před sto lety.

Váš kronikář

Předvánoční keramické dílničky

Ve středu 10. listopadu 2021 se opět konaly již tradiční předvánoční dílničky pro děti i jejich rodiče. Znovu nás překvapil velký zájem veřejnosti. Celkem si přišlo vyrobit předmět s vánoční tématikou 82 účastníků, z toho bylo 30 dospělých a 52 dětí. Děti si mohly vybrat ze široké nabídky šablon, nebo vytvořit něco podle své představy. Těm nejmenším asistovali rodiče, větší děti už zvládaly tuto kreativní činnost samy.

Vzniklo plno překrásných výtvorů. Po celou dobu dílniček panovala příjemná atmosféra, která navozovala blížící se čas vánoční pohody.

Bohužel, vzhledem k epidemiologické situaci jsme museli zrušit 2. část keramických dílniček (glazování) pro veřejnost, která měla proběhnout v úterý 23. 11. 2021. A tak si výrobky děti a žáci školy naglazovali v rámci školní výuky a v rámci školní družiny, nebo si je odnesli pouze vypálené.

RNDr. Petr Lukáš

Lyžařský výcvikový kurz žáků

Ve dnech 25. – 28. ledna 2022 se na sjezdovce v Hodoníně u Kunštátu uskutečnil lyžařský kurz pro žáky 7. B a 1. stupně naší školy. Šedesát sedm lyžařů bylo rozděleno do sedmi družstev, z čehož šest bylo určeno pro různě pokročilé lyžaře a jedno pro čtyři úplné začátečníky. Pod vedením paní učitelek a asistentek Majerové, Pernicové, Dostálové, Zedkové a několika externích instruktorů se všichni každý den pět hodin věnovali zdokonalování svého lyžařského umění. Všechny účastníky musíme pochválit za to, jak odpovědně přistoupili k výcviku. Zejména lyžaři – začátečníci si zasloužili náš obdiv, neboť již druhý den vyjeli na vleku až nahoru na kopec a sjeli velkou sjezdovku. Někteří z pokročilých lyžařů, zejména sedmáci, zvládli carvingový oblouk a lyžování si opravdu užili. Počasí bylo letos dosti proměnlivé, první dva dny zamračeno, třetí se obloha postupně vyjasňovala, ale poslední den přišel silný vítr a lehké sněžení. Doufáme, že zdařilou akci se nám podaří zopakovat i v příštím školním roce a že spokojených lyžařů bude na naší škole přibývat. Náš velký dík patří všem, kdo se na lyžařském kurzu jakkoli podíleli.

Mgr. Ivana Majerová

Beseda pro žáky i pedagogy o návykových látkách

Ve čtvrtek 10. 2. 2022 se žáci druhého stupně naší školy zúčastnili přednášky spolku ŘEKNI NE DROGÁM – ŘEKNI ANO ŽIVOTU, který

působí v České republice od roku 2002 a je součástí mezinárodní sítě neziskových organizací zabývajících se protidrogovou prevencí. Na přednášce s názvem *„Pravda o drogách“* se žáci dozvěděli, proč lidé berou drogy, jak drogy fungují a jaké jsou jejich krátkodobé i dlouhodobé účinky. Skutečné příběhy uživatelů podtrhly nebezpečnost užívání návykových látek. V následné besedě zodpověděl lektor spolku žákům četné dotazy. Téma návykových látek následně prodiskutovali žáci se svými učiteli ve třídách.

Odpoledne proběhla přednáška pro pedagogy, která přinesla řadu nápadů, podnětů i nových informací, jež budou pedagogové moci využít při práci se žáky, a to nejen v třídnických hodinách.

Mgr. Dagmar Drahovzalová,
školní metodik prevence

Prosba pana starosty, arciť ku prospěchu nás všech

Prosíme majitele psů, aby po svých mazlíčcích v centru obce uklízeli.

Abychom dodržování této samozřejmosti maximálně napomohli, připravujeme instalaci košů na exkrementy, včetně sáčků.

Nejhorší situace je v parku mezi kostelem a Spolkovým domem. Chodí si tam hrát nejen vaše děti, ale i vnoučata, a když třeba mládenci sečou trávu, ...

Rozhodně není příjemné šlápnout do hromádky (někdy hromady), kterou zanechá nejlepší přítel člověka.

ZAPIŠTE SI

Rozpis zubní pohotovosti

Březen

5.3.	MUDr. Nečasová Lucie	Blansko, ZŠ TGM, Rodkovského 2	607 812 963
6.3.	MUDr. Padalík Karel	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263
12.3.	MUDr. Paděrová Miroslava	Šebetov, 117	516 465 452
13.3.	MUDr. Paulíčková Jarmila	Černá Hora, Zdrav. středisko	725 415 615
19.3.	MUDr. Paulíčková Veronika	Černá Hora, Zdrav. středisko	723 184 842
20.3.	MUDr. Pernicová Libuše	Boskovice, Růžové nám. 16	774 177 804
26.3.	MDDr. Potůček Jiří	Blansko, Pražská 1b	516 419 538
27.3.	MUDr. Roth Pavel	Ostrov, Zdrav. středisko	516 444 326

Duben

2.4.	MUDr. Řehořek Tomáš	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
3.4.	MUDr. Řehořek (MUDr. Řehořková)	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
9.4.	MUDr. Semrádová Danuše	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
10.4.	MUDr. Sládek Jiří	Velké Opatovice, Mládežnická 492	516 477 319
15.4.	MDDr. Sojková Terezie	Boskovice, Růžové nám. 16	774 710 550
16.4.	MDDr. Soldmann Martin	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
17.4.	MUDr. Soldmannová Svatava	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
18.4.	MUDr. Staňková Vlasta	Jedovnice, Zdrav. středisko	516 442 726
23.4.	MDDr- Stibor Jan	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
24.4.	MUDr. Stojanov Milan	Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479
30.4.	MUDr. Ševčíková Bohdana	Blansko, Svitavská 1A	516 416 386

Květen

1.5.	MUDr. Ševčík Štěpán	Svitávka, Hybešova 197	516 471 210
7.5.	MUDr. Ševčíková Radomíra	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
8.5.	MDDr. Šméralová Kristýna	Boskovice, Lidická 8	731 074 479
14.5.	MUDr. Štrajtová Jana	Černá Hora, Zdrav. středisko	608 220 806
15.5.	MUDr. Šumberová Ludmila	Lysice, Komenského 429	516 472 227
21.5.	MUDr. Švendová Zdena	Křtiny, Zdrav. středisko	516 439 404
22.5.	MUDr. Tomášková Barbora	Blansko, Pražská 1b	734 177 800
28.5.	MDDr. Trubáčková Pavlína	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 452
29.5.	MDDr. Veselý Petr	Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591

Červen

4.6.	MDDr. Vrbová (MUDr. Křížová)	Knínice u Boskovic, 330	774 844 735
5.6.	MUDr. Žilka Vlastimil	Benešov, 19	516 467 313
11.6.	MUDr. Beranová Alžběta	Blansko, Gellhornova 9	735 056 656
12.6.	MUDr. Bočková Jana	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
18.6.	MUDr. Fenyk Vlastimil	Letovice, Tyršova 15	516 474 310
19.6.	MDDr. Fojtíková Veronika	Rájec, Zdrav. středisko	516 432 138
25.6.	Dr. Giryeva Halyna	Boskovice, Lidická 8	734 231 261
26.6.	MUDr. Grenarová Marie	Blansko, Vodní 5B	724 081 182

Mimo výše uvedenou dobu je služba zajištěna v Brně,
Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. +420 545 538 111.
Úrazová nemocnice v Brně službu zajišťuje ve všední dny od 18.00 hodin do 24.00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8:00 do 20:00.

Při oslavách svátku sv. Floriána, patrona hasičů, se pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje Mgr. Jana Grolicha koná

19.HASIČSKÁ POUŤ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

V NEDĚLI 24. DUBNA 2022 VE KŘTINÁCH

PROGRAM

10:00 slavnostní průvod hasičů Křtinami

10:30 slavnostní mše svatá

12:00 – 13:30 na náměstí městyse:

zdravice a žehnání has. techniky a symbolů

zásah koněspřežní stříkačkou

ukázky činnosti hasičů

Hlavní celebrant: R.D. Mgr. Pavel Rostislav Novotný O.Praem., duchovní služba pro hasiče v rámci brněnské diecéze.

Účast hasičských zahraničních delegací.

V průběhu celé akce hraje dechová hudba Sivická kapela.

Občerstvení na náměstí a v hostincích zajištěno!!!

Srdečně zveme všechny hasiče a příznivce hasičů.

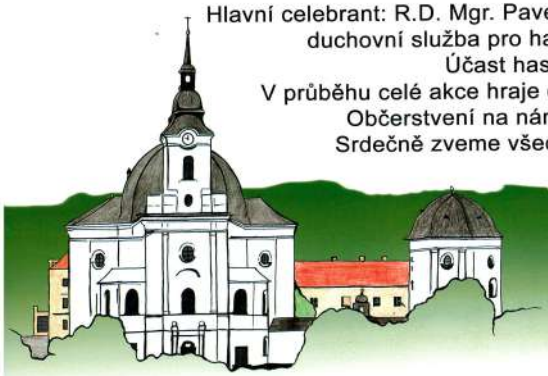

Kontakt:
poutkrtiny@seznam.cz

Pořadatelé:
Jihomoravský kraj
farnost Křtiny, městys Křtiny
a Sbory dobrovolných hasičů
Křtiny, Kanice, Bukovina,
Habrůvka a Babice n. Sv

jmk

ESI

International Resolution Services

Evropský institut pro smír, mediaci a rozhodčí řízení, o.p.s.

JOSEFSKÉ SYMPOZIUM

PROSTOR PRO OTEVŘENÝ DIALOG

Zámek Křtiny, Křtiny u Brna

19. - 20. 3. 202~~0~~2

Relaxace

Kontakty a setkání

Inspirace a nové trendy

- komunikace
- mezilidské vztahy
- prevence sporů
- řešení konfliktů

Symposium = konference + diskuse
+ workshopy, besedy, semináře

www.josefske-sympozium.cz

IVECO BUS

epravo.cz

JUDr. KLÁRA KOŘÍNKOVÁ, Ph.D. advokátní kancelář

Šalamoun & Partners
Advokátní a mediační kancelář
INTERNATIONAL RESOLUTION SERVICES
Centrum sv. Basila
Poradna sv. Apolináře

Unie rodinných advokátů

AK VAŇKOVÁ

cwla

Od Outočiště k Oválné škole

V září loňského roku vydala obec knížku, na které jsem pracoval asi půl druha roku. Jejím účelem bylo zpřístupnění těžko dostupných informací ze starých kronik – zejména školních – široké čtenářské obci, a zachycení nejstarších vzpomínek žáků, pamětníků a hlavně učitelů, dříve, než upadnou v zapomnění. Snahou také bylo vybavit knížku co největším počtem školních fotografií, aby se na nich našla většina z nás, někdejších žáků školy. Za tím účelem jsem v jarním čísle loňského Zpravodaje vyzval čtenáře, aby mi případné fotografie, které mají doma, zapůjčili k okopírování. Přesto, že reakce na výzvu nebyla nijak závratná, přesněji řečeno, byla nulová, podařilo se mi nakonec do knihy posbírat více, než 400 fotografií, díky ochotným spolupracovníkům, které jsem oslovil osobně.

Pokud jste se v knize dočetli alespoň něco zajímavého ze školní historie, pak splnila svůj účel. Práci na tomto tématu však nepovažuji za ukončenu. Již se mi ozvalo několik čtenářů s drobnými upřesněními a doplňky. Kupříkladu už vím, co jsem dříve nevěděl, že oblíbený učitel Josef Hodovský přišel do Křtin dne 1. září 1948 z Bukoviny, kde předtím od roku 1938, tedy i po celou druhou světovou válku, řediteloval.

Takové informace a upřesnění vítám, a máte-li ve svém albu i nějakou zajímavou školní fotografii, která v knize není, budu rád, pokud mi ji zapůjčíte k okopírování. Až se jich sejde dostatečné množství, pokusím se s vámi o ně podělit, třeba v některém z příštích čísel Křtinského zpravodaje.

Petr Švenda

Tato zajímavá fotografie z roku 1960 se do knížky nevešla.

Přitom dokumentuje původní systém pevně spojených lavic, jež byly krátce na to nahrazeny moderními stolky s volnými židličkami.

Poradci Bílého kruhu bezpečí mohou nyní přijet až za vámi

Již 25 let pomáhá brněnská pobočka Bílého kruhu bezpečí obětem trestných činů, pozůstalým i svědkům trestných činů. A od loňského roku dokonce není vázána na prostory brněnské poradny. Díky tomu, že pro svou činnost získala vozidlo, mohou poradci z Brna vyjet za klienty i mimo své domovské město.

Drtivá většina obětí kriminality, která se obrací pro pomoc na brněnskou poradnu Bílého kruhu bezpečí žije v Brně či okolí. Je však samozřejmé, že oběťmi se stávají i lidé mimo tuto oblast. A pokud nebydlí v dojezdové vzdálenosti od Brna nebo je pro ně zkrátka nemožné na pobočku přijít, zůstávali až do nynějška odkázáni pouze na naši bezplatnou non-stop linku pro oběti na čísle 116 006. Změnu v této situaci přináší právě mobilní poradna. Díky ní se nyní právní a psychologická pomoc může dostat do kteréhokoli kouta Jihomoravského kraje.

Obrátit se na **Bílý kruh bezpečí** mohou například oběti ublížení na zdraví, týrání, vydírání, znásilnění, porušování domovní svobody, loupeže, podvodu, krádeže a mnohých dalších trestných činů. Poradci jim nabídnou především konzultaci, při které vyslechnou konkrétní příběh, a poskytnou právní informace a psychickou podporu. Poradci pracují bezplatně, a konzultace jsou diskrétní. Setkat se s právníkem a psychologem může klient prakticky na jakémkoli místě, a to i v mobilní poradně samotné. Je vybavena tak, aby konzultaci bylo možno vést přímo uvnitř. Klient tedy nemusí uvádět svou adresu pro to, aby si poradce k sobě zavolal.

Přístup ke službám Bílého kruhu bezpečí je velice jednoduchý. Stačí jedno zavolání na kontaktní telefonní číslo 732 842 664. Pracovnice bílého kruhu pak s volajícím domluví vše potřebné, a dohodne konkrétní podobu a možnosti konzultace. Díky mobilní poradně již není domluva vázána pouze na konzultační hodiny brněnské pobočky, tzn. čas konzultace je domluven dle možností klienta. Přijít však stále může klient i osobně, a to každé úterý či čtvrtek. I v takovém případě je však lepší se objednat na uvedeném mobilním telefonním čísle.

V případě potřeby pomoci neváhejte Bílý kruh bezpečí kontaktovat.

www.bkb.cz

e-mail: bkb.brno@bkb.cz

Záhada cherubínská

Stojí ve stráni pod hřbitovem, stála tam dávno před tím, než přišel kdokoli z nás na tento svět, a i ti nejstarší z nás si ji pamatují tak, jak stojí na mojí fotografii. Řeč je o Panně Marii Prostějovské, mezi obyvateli Křtin familiárně zvané Matička.

Kamennou madonu, stojící nehnutě na vysokém zdobeném podstavci nad kamenným schodištěm, darovali prý Křtinám prostějovští poutníci v roce 1733. Od té doby si ji může každý dle libosti prohlédnout, a přesvědčit se, že žádné tajemství neskrývá. Jenže zdání může klamat: Přemýšleli jste třeba někdy, proč má tak zvláštně rozevlátý plášť?

Pro srovnání nabízím trojici starších fotografií:

Konec 19.stol.
Křtiny a vesnice jejich farnosti v pohlednicích.
M. Drápela, 2000

Květen 1945.
(Tuhle fotku v publikacích nenajdete. Byla pořízena spolu s fotografiemi válečných škod bezprostředně po osvobození. Matička totiž slízla pár zásahů.)

1986?
Křtiny, Historie a okolí.
Čapek a kol., 1987

Už při tomto zvětšení vidíme zřetelné rozdíly: třeba schodiště. To původní bylo někdy před druhou světovou válkou zcela přebudováno. Následující válečné šrámy jsou na schodišti a podstavci sochy patrny dodnes. Zajímavý je také postupný vývoj hřbitovní zídky v pozadí. Abych tak řekl: od desíti k pěti. Teprve nedávná rekonstrukce hřbitova tento vývoj napravila. Uvedené postřehy jsou sice docela zajímavé, ale nikoli záhadné. Skutečné záhady začnou vyplouvat, až při dostatečném zvětšení.

Záhadu představují totiž dva cherubínové, ukrytí pod zvednutými cípy Matiččina pláště. Ukryti jsou tak důkladně, že jejich počet v průběhu minulého století překvapivě kolísal:

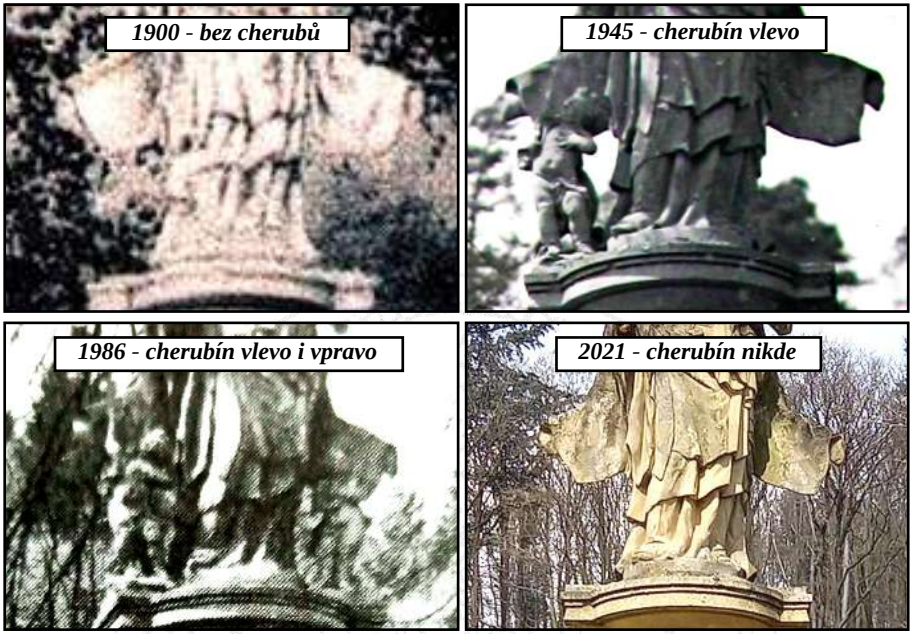

Zdálo by se tedy, že cherubů přibývá s časem. Kdyby ovšem po nich dnes nezůstaly na podstavci jen dva prázdné důlky. A pak, že ve Křtinách nemáme žádné záhady.

Abyste si tou cherubínskou záhadou nelámali hlavy příliš, vězte, že něco přece víme. Asi už nezjistíme, proč na konci 19. století byli cherubíni s podstavce na čas sejmuti, zrovna, když fotograf stiskl spoušť. Snad šlo o nějakou tehdejší rekonstrukci. Jisto je, že pak byli na sochu vráceni. Chybějící pravý cherubín na fotografii z roku 1945 se možná stal obětí válečného poškození. I to se však podařilo záhy napravit. Proto jsou na fotografii z roku 1986 zachyceni oba cherubíni. Škoda jen, že je fotografie tak nekvalitní.

Madona, která během téměř tří staletí přečkala relativně bez úhony pět válek, z toho dvě světové, vkročila totiž, s oběma cherubíny po boku, do třetího tisíciletí, aby se v roce 2001 stala obětí vandalů, kteří cherubíny ukradli, a nejspíš prodali na černém trhu se starožitnostmi. Dnes možná zdobí zahradu nějakého bohatého snoba, zatímco Madoně zůstal jen prázdný rozevlátý plášť, a nám nekvalitní fotografie.

Petr Švenda

Otevření Zážitkového okruhu na Výpustku

V sobotu 12.2. byla otevřena nová návštěvní trasa v jeskyni Výpustek, s názvem ***„Za tajemstvím jeskyně“***.

Myšlenka ukázat návštěvníkům *„co skrýváme za zdí“* (ostatně tak zněl i jeden z pracovních názvů) vznikla hned při otevírání prvního okruhu jeskyně na jaře roku 2008. Autorem této myšlenky je od samého začátku Jaroslav Ondráček. Postupně navrhl trasu a průvodcovský text tak, abychom návštěvníkům nabídli (spolu s prvním okruhem) komplexní informace o proměnách jeskyně od prehistorie až po současnost. Výpustek má jednu z nejpestřejších historií mezi jeskyněmi na území ČR. Paleontolog a geolog Rudolf Musil píše: *„Výpustek je po Býčí skále druhou nejčastěji zkoumanou archeologickou lokalitou na Moravě.“* (Moravský kras: Průvodce Josefovským a Křtinským údolím, r. 2019). Kdybychom však návštěvníkům chtěli říci všechno důležité a zajímavé, základní prohlídková trasa by trvala neúměrně dlouho. Proto nebylo příliš těžké vymyslet povídání pro druhý okruh. Psalo se téměř samo.

A v čem zážitkový okruh spočívá? Na začátku projdou návštěvníci v malé skupině (max.10 lidí) sanitární částí záložního velitelství, načež se dostanou mimo vestavěný objekt, do samotné jeskynní prostory. Dále pokračují chodbou podél stavby až k tzv. *Nízké chodbě*. Ta se od objektu odklání, a protože je chodba opravdu nízká, je třeba se v ní pohybovat po kolenou, tedy po čtyřech. Leze se po původních, tisíce let starých sedimentech, pod krápníkovou (brčkovou) výzdobou, mezi podlahovými sintry. Na konci této zpřístupněné přírodní chodby návštěvník nahlédne do původních sond významného krasového badatele druhé poloviny 19. století, dr. Martina Kříže. Nelze si nevšimnout i množství podpisů dávných návštěvníků, které zdobí klenbu nad hlavami návštěvníků. Po návratu po lávce do *Hlavní chodby*, návštěvníci překonají vojenskou vestavbu, a na druhé straně objektu si mohou prohlédnout například zbytky německých kanceláří z 2. světové války, jeskynní perly, či geologický zlom. Druhý prohlídkový okruh poskytuje také více prostoru k širšímu pojednání o zdejších propastech.

Zážitková trasa se zaměřuje spíše na období do konce 19. století, tedy na dávné časy prvních badatelů, kdy byly jeskyně ještě opředeny všelijakými bájemi, a temný chlad, sálající z jejich útrob, se jen tak někdo okusit neodvážil. Ne nadarmo se jeskyni říkalo i Dračí díra…

Postupně bychom chtěli pro návštěvníky v rámci nového okruhu zpřístupnit i betonový kolektor pod podlahou objektu a továrny v délce asi 80m, kterým se rozváděl teplý vzduch pro vytápění německých dílen.

Trasa je dlouhá asi 690 metrů. Ven z jeskyně se lidé dostanou unikátním Transportním vjezdem. Z návštěvníků se stanou na 80 minut jeskyňáři – dostanou zapůjčené helmy a čelovky. Trasa totiž není osvětlená. Na tento okruh je třeba se dopředu domluvit buď telefonicky nebo e-mailem, a je přístupný pro děti od 6 let.

Bylo příjemné mezi prvními návštěvníky vidět i obyvatele Křtin. Těšíme se na další!

Petra Vojáčková

Foto: RNDr. Petr Zajíček SJČR + archiv Výpustku

Válka na Ukrajině

Ještě před pár dny by nikdo neuvěřil, že dnes budeme svědky skutečné války. A teď nám nezbývá, než s tím žít. Jugoslávská válka, která proběhla právě před třicíti lety, nás zdaleka neoslovila tak bezprostředně, jako tahle, byť se odehrávala dvakrát blíže. Jenže za ní nestála obrovská armáda, jejíž tanky jsou nám nepříjemně povědomé.

Dnes jen těžko odhadneme, jak se bude nová válka vyvíjet dál. Nevědí to ani její aktéři. Nebezpečí, že se bude rozšiřovat na další území a další státy, je extrémně vysoké. Byť je dnes frontová linie skoro tisíc kilometrů daleko, balistická raketa tuto vzdálenost překoná za pár minut. Proto je neomluvitelným zločinem jakoukoli válku rozpoutat. Slovní spojení jako mírová operace, bratrská pomoc, ale také humanitární bombardování, jsou výsměchem lidskému rozumu a civilizaci.

Každá válka začíná stejně: zpočátku nikdo nevěří, že bude. A ti, kdo ji připravují, hledají sebemenší záminku pro své občany, proč ji rozpoutat. Pokud ji nenajdou, vymyslí si ji. A když válku rozpoutají, ztratí rychle kontrolu nad jejím dalším vývojem, protože válka si žije vlastním životem. V globalizovaném světě se pak mohou začít ve spirále válečného šílenství utápět další státy. Už teď jsou tři.

Když zaznělo dne 28. června 1914 sedm nečekaných výstřelů anarchisty Principa v Sarajevu, nikdo ještě netušil, co to způsobí. A přesně o tři měsíce později, 28. září, zemřel první křtinský voják v První světové válce, učitel Vladimír Prachař. Když pak Itálie vyhlásila o rok později, 23. května 1915, svému bývalému spojenci – Rakousko-Uherské monarchii – válku, vyhnala válečná vřava z okolí Tridentu tisíce obyvatel italsko-rakouského pohraničí. Trvalo jim šest dní, než dorazili i do Křtin. Přišlo k nám 68 rodin, celkem asi 160 osob. Naši předkové jim poskytli ubytování v rodinách. Pro čtyřicet italských dětí bylo dokonce zajištěno školní vyučování.

Křtinský obecní úřad se chystá koordinovat své kroky s okresními a krajskými orgány, ale již v pondělí přijalo zastupitelstvo usnesení, že je připraveno uvolnit v první fázi až 50 tisíc korun na pomoc Ukrajině. O dalším postupu se jedná.

Tak, jako tenkrát prchali Italové, dnes k nám prchají z center bojů Ukrajinci, aby si zachránili holé životy. Budeme schopni zachovat se k nim stejně vstřícně, jako naši předkové k Italům? Měli bychom.

Petr Švenda, kronikář

Foto: A. Švenda

Fiat lux!

„Budiž světlo!“, nařídil Bůh přírodě, a ona uposlechla. Vyměřil nám tím, až do skonání věků, pro každý den přiměřený příděl osvitu. V létě trochu víc, v zimě méně. Tisíce let se učíme s tímto přídělem hospodařit. Touhu po světle máme zakořeněnu hluboko ve své podstatě. Kdyby se mne třeba někdo zeptal, jaký obrázek se mi vybaví při slově Vánoce, řekl bych, že světlo ve tmě: uprostřed nejtemnějšího ročního období zazáří nám na pár chvil tiché, mihotavé světélko jakési naděje, že bude lépe.

Jenže to bychom nesměli být my lidé, abychom nesdíleli také jinou touhu: mít všeho stále víc a ještě víc. Včetně světla. A tak od nepaměti hledáme způsob, jak si ten boží světelný příděl malinko nadstavit, počínaje táborovými ohni lovců mamutů, přes smolné louče a pochodně, až po olejové lampy a svíčky. Zkrátka, rozsvítit na chviličku i tam, kde to Bůh neplánoval. Těmi svíčkami však naše snažení na mnoho staletí skončilo. Technika nás dál nepustila, a zdálo se, že to tak bude napořád.

Svíčky byly obyčejně lojové. Pro nás je dnes lůj odpadní surovinou. Nevím aspoň o nikom, kdo by se po něm v masně sháněl. Kdo ale pamatuje čtyřnásobnou loupežnou vraždu u Křtin v roce 1907, jistě si vzpomene, že jednou z cenností, jež byly obětem ukradeny, byla hrouda hovězího loje. To ukazuje, že ještě na počátku 20. století byl lůj ceněným materiálem, který stálo za to i ukrást. Zejména kvůli výrobě lojových svíček.

Kdo na to měl, kupoval ovšem svíčky z včelího vosku. Trochu lépe hořely a voněly, byly ale dražší. V 19. století se objevily také svíčky parafinové. Mimochodem, víte kdy a kde? Možná vás to překvapí, ale parafin byl objeven v Blansku - ano, skutečně tam - a to v roce 1833. Tehdejší ředitel Salmovy huti, všeuměl, baron Dr. Karl Ludwig von Reichenbach, dříve, než propadl esoterice, učinil také několik zajímavých přírodovědných a technických objevů, včetně parafinu.

Pořád to ale byly jen svíčky. Dokonce ani petrolej nezpůsobil na konci 19. století v božském přídělu světla žádnou velkou revoluci.

Jenže to už měl Thomas Alva Edisson v kapse patent na žárovku, a zhruba před sto lety jsme i my vpustili elektřinu do svých domovů. Od té doby stačí jen otočit vypínačem, a příděl světla, donedávna omezený, je rázem nekonečný. A věrni své touze mít stále víc a víc, svítíme a záříme stále větším počtem stále silnějších svítidel, pánu bohu i sousedům do oken. A stavíme si k tomu stále větší a jistě ekologičtější elektrárny.

Jako bychom tu první knihu Mojžíšovu nedočetli ani k páté větě: *„A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí.“* Vůbec nám nedošlo, že čím více si zvětšujeme příděl světla, tím více se ochuzujeme o neméně důležitý příděl tmy a noci, nezbytný pro zdravý spánek, zdravý odpočinek a pro zdraví celé přírody.

Tmy jsme se naučili bát. Kdo by dnes prošel beze světla temnou nocí třeba do Babic nebo do Bukovinky? Před sto lety běžná věc. Pouliční osvětlení, osvětlení budov a všelijakých pomníků, zářících zbůhdarma do noci, ačkoli tou dobou spíme, to vše bychom si dnes nejraději uzákonili jako nějaké lidské právo. Co na tom, že porušujeme přirozený řád věcí? Co na tom, že tím škodíme sobě i přírodě? Máme na to přece právo, když už nás technika nebrzdí. Ještě na sklonku osmdesátých let se nás televizní hlasatelé z obrazovky sugestivně ptali, zda nesvítíme zbytečně. Dnes už hlasatelé nejsou.

Já vím, že vás asi nepřesvědčím, když je to světlo tak krásné, a navzdory zdražování lehce dostupné. Ale přece jen si dovoluji nesměle špitnout: *„Budiž také trošičku tma. Fiat tenebris.“*

Petr Švenda

Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městysu Křtiny, IČO: 00280429, jako periodický tisk územního samosprávního celku.
Zpravodaj vyšel nákladem 300 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Příspěvky nejsou honorovány. Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit.
Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno: **MK ČR E 20584**.
Uzávěrka příštího čísla je **24. června 2022**.